བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༠རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་ཆུ་སྦྲུལ་ལོ། བོད་ཟླ་ 8 ཚེས་ 28 རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

ལོ་ 52 ཨང༌། 39 དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

2nd October 2013

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་
མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

Vol. 52 Issue 39 Price Rs. 1

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཇར་མན་
གྱི་སྲིད་བློན་མཆོག་ལ་འཚམས་འཕྲིན་ཕུལ་བ།

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཐེ་ཝན་དད་ལྡན་རྣམས་ལ་
ཆོས་འབྲེལ་སྩལ་བ།

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཐུགས་གསོའི་གསུང་
འཕྲིན་སྩལ་བ།

༸གོང་ས་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ནང་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ཚན་རིག་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀུན་བཏུས་གླེགས་བམ་བསྐྱར་ཞིབ་མཛད་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༣
རེས་གཟའ་ཟླ་བའི་ཉིན་ཞུགས་སྒར་ཕོ་བྲང་དུ་
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དབུ་
ཞུགས་ཐོག་རྣམ་གྲྭ་མཁན་པོ་ཁྲོམ་ཐོག་རིན་
པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ཡང་སྟེང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོགསྐུ་མགྲོན་དུ་གདན་ཞུས་བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་
མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གིས་གཙོས་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་སོགས་ནང་
པའི་གཞུང་ལུགས་རབ་བྱམས་ལ་མཁྱེན་ཆུབ་
ལྡན་པའི་མཁས་དབང་མི་གྲངས་ ༨ འདུ་
འཛོམས་ཀྱིས། ནང་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་
པའི་ཚན་རིག་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀུན་
ལས་བཏུས་པའི་གླེགས་བམ་བསྐྱར་ཞིབ་
མཛད་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་
མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་
ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཕུགས་རྒྱང་རིང་པོའི་རླབས་
ཆེན་དགོངས་གཞི་དང་དུས་ཀྱི་དགོས་མཁོར་
འཚམ་པའི་ལམ་སྟོན་འོག །སྐུ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་
གྲྭ་ཚང་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་གི་མཁན་
པོ་ཁྲོམ་ཐོག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་རྩོམ་སྒྲིག་
གི་ལས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གཟིགས་རྟོག་

དང་། རྩོམ་འབྲིའི་བྱ་བ་མཇུག་མ་བསྒྲིལ་བར་
བགྲོ་གླེང་སྔ་ཕྱི་ཚང་མའི་གཙོ་སྐྱོང་དང་མཐུན་
འགྱུར། རྩོམ་སྒྲིག་པ་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བའི་མཐུན་
རྐྱེན་གྱིས་མཚོན་གང་ཅིའི་འགྲོ་གྲོན་ཆ་ཚང་
ནར་གཏོང་གནང་བ་སོགས་ཐུགས་ཁུར་ཚད་
མེད་གནང་ཞིང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་
གྱི་མཁས་དབང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་
མས་རྩོམ་གཞིའི་ལུང་ཁུངས་འཚོལ་སྡུད་དང།
སྐབས་དུ་མར་བགྲོ་གླེང་དཔྱད་བསྡུར་གནང་
ཞིང་། སྐུའི་གསུང་བསྒྱུར་མཁས་དབང་དགེ་
བཤེས་ཐུབ་བསྟན་སྦྱིན་པ་མཆོག་གིས་གླེགས་
བམ་འདི་དག་གི་སྔོན་གླེང་ཞིབ་རྒྱས་རྩོམ་འབྲི་
གནང་བ་དང་འབྲེལ་དེང་རབས་ཀྱི་ལུགས་
དང་བསྟུན་ཏེ། རྩ་བའི་སྒྲོམ་གཞི་བསྐྱར་བཅོས་
ཀྱིས་དཀར་ཆག་ལེགས་སྒྲིག་དང་། སྐབས་སོ་
སོའི་དབུ་དང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་དོན་ཆེ་ཁག་
ཁག་ཅིག་གི་དབུར་མཚམས་སྦྱོར་དང་ངོ་སྤྲོད་
ཀྱི་བཤད་པ། ཚིག་དོན་ཁག་ལ་སྐབས་བསྟུན་
སྣོན་འཕྲི་དང་བསྒྱུར་བཅོས་སོགས་རོགས་
དོན་རྒྱ་ཆེར་གནང་བ་དང་། རྩོམ་སྒྲིག་འགན་
འཛིན་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་མི་དགེ་བཤེས་

ཐུབ་བསྟན་དཔལ་བཟང་སོགས་ནས་ཞུ་དག་
དང་སྐབས་བསྟུན་སྣོན་འཕྲི་གང་དགོས་ཀྱི་

དགོངས་འཆར་ལྷུག་པོར་གནང་བ་དང་། རྣམ་
གྲྭ་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་ནས་བགྲོ་གླེང་སྔ་ཕྱིའི་
རགས་ཟིན་དེབ་གཟུགས་དང་མཐའ་མའི་དེབ་
གཟུགས་ཇུས་འགོད་དང་། ༸རྒྱལ་བའི་གཟིམ་
ཆུང་དཔེ་མཛོད་དང་། སྐུ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་
ཚང་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་གི་དཔེ་མཛོད་
ཁང་། རྡ་ས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ས་རཱ་མཐོ་
སློབ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་བཅས་ནས་ཕྱག་དཔེ་གང་

དགོས་སྐབས་འཕྲལ་གཡར་པོ་གནང་བ་དང།
ཁྱད་པར་དུ་སྐུ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ནས་

རྩོམ་སྒྲིག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྡོད་ཤག་དང་འཚོ་ཆས་
གོ་སྒྲིག་གང་དགོས་གནང་བ་བཅས་འབྲེལ་ཡོད་
རྣམ་པའི་ཕྱར་གྲུ་མཉམ་འདེགས་ཀྱི་ཐུགས་ཁུར་
ཚད་མེད་གནང་བ་དང་། རྩོམ་སྒྲིག་པ་རྣམས་
ནས་ལོ་ངོ་གསུམ་གྱི་རིང་ངལ་བ་ལྷུར་ལེན་བྱས་
པའི་འབྲས་བུར་ཀུན་བཏུས་ཆེན་མོའི་གླེགས་
བམ་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་འདུག

༄༅། །བོད་ནང་དུ་རྒྱ་ནག་གིས་བཙན་འཛུལ་
མ་བྱས་གོང་བོད་གཞུང་ནང་ཕྱི་གླིང་བ་ཐོག་མ་
གཞུང་ཞབས་གནང་སྟེ་ཞབས་ཞུ་གནང་མྱོང་
མཁན་དགུང་གྲངས་ ༩༠ སོན་པ་སྐུ་ཞབས་རོ་
སྦར་ཊི་ཕོརཌ་ Mr Robert Ford ལགས་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་སྐུ་ཚེའི་
འཕེན་པ་རྫོགས་པའི་ཡིད་སྐྱོའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་
པར་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༦
རེས་གཟའ་ཕུར་བུའི་ཉིན་དམ་པ་ཁོང་གི་ཤུལ་
ལུས་ནང་མི་རྣམས་ལ་ཐུགས་གསོའི་གསུང་
འཕྲིན་ཞིག་སྩལ་བའི་ནང་འཁོད་དོན། སྐུ་ཞབས་
དམ་པ་རོ་སྦར་ཊི་ཕོརཌ་ལགས་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
སྔོན་གྱི་བོད་གཞུང་གི་གཞུང་ཞབས་གནང་མྱོང་
མཁན་གྱི་ཕྱི་གླིང་པ་ཐོག་མ་དེ་ཆགས་ཡོད། དེར་
བརྟེན་བོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཁྲོད་དམིགས་བསལ་
ཆེད་མཐོང་ཞིག་ཐོབ་ཡོད། ཅེས་པའི་གསུང་
འཕྲིན་སྩལ་བ་དང་སྦྲགས། མགོན་པོ་གང་ཉིད་
མཆོག་དེ་སྔ་དམ་པ་ཁོང་དང་ཐེངས་མང་མཇལ་
འཕྲད་མཛད་ཡོད་པ་མ་ཟད། འདི་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༤
ནང་སུད་སིར་མཇལ་འཕྲད་མཛད་པ་སོགས་
ཐུགས་དྲན་གསོ་མཛད་ཡོད།

༄༅། །༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་
༩ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་བཞུགས་སྒར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་
གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་
ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིག་པ་དྲུག་ཅུ་པ་དང་རྗེ་
ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་བསྡུས་
དོན་གྱི་ཆོས་འབྲེལ་དབུ་འཛུགས་མཛད་ཡོད།
ཐེངས་འདིའི་གསུང་ཆོས་ལ་ཐེ་ཝན་དད་ལྡན་ཆོས་
ཞུ་བ་གྲངས་ ༩༠༠ གཙོ་བོ་གྱུར་བའི་རྒྱ་ནག་སྐམ་
ས་ནས་ ༣༣ ཧོང་ཀོང། ༡༢ ཕྱི་རྒྱལ་ལུང་པ་
༥༤ ནས་མི་གྲངས་ ༡༠༥༨ གྲྭ་བཙུན། ༡༤༧༡
དེ་བཞིན་རང་རིགས་སེར་སྐྱ་མི་མང་ ༡༦༣༤ རྒྱ་
གར་དང་ཧི་མ་ལ་ཡ་ ༡༦༧ བཅས་ཁྱོན་མི་གྲངས་
༥༠༠༠ བརྒལ་བ་ཆོས་ཞུར་བཅར་འདུག

༄༅། །ལྕམ་སྐུ་ཨེན་གེ་ལ་མར་ཀེལ་ Ger-
man Chancellor Angela Merkel

མཆོག་ཇར་མན་ཡུལ་གྱི་སྲིད་བློན་དུ་སླར་ཡང་
འདེམས་ཐོན་བྱུང་བར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་
༢༤ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ཚོགས་གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་འཚམས་
འདྲི་ཞུས་པའི་ནང་འཁོད་དོན།
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་
ནས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་ལྕམ་སྐུ་
མཆོག་ལ་ལོ་གསུམ་བསྟུད་མར་སྲིད་བློན་འོས་
བསྡུའི་ནང་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པར་འཚམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་
ཡིན། ང་ཚོས་སྐུ་ཉིད་མཆོག་གི་དབུ་ཁྲིད་ལས་
ཡུན་རིང་ལས་དོན་མཐའ་དག་བྱ་བ་ལམ་ལྷོང་
ཡོང་བའི་སྨོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
སྐུ་ཉིད་མཆོག་གིས་དེང་སྐབས་
བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་མཁྱེན་ཆུབ་ཡོད་
སྟབས། ཡུན་རིང་ལུས་པའི་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་
སེལ་ཆེད་ཕུག་རྒྱང་རིང་པོའི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་
ཆེད་མུ་མཐུད་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བའི་
འབོད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་འཁོད་འདུགབོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་མྱ་ངན་གུས་འདུད་ཞུས་པ།
༄༅། །བོད་ནང་དུ་རྒྱ་ནག་གིས་བཙན་
འཛུལ་མ་བྱས་གོང་བོད་གཞུང་ནང་ཞབས་ཞུ་
གནང་མྱོང་མཁན་དགུང་གྲངས་ ༩༠ སོན་པ་

ཕྱི་གླིང་བ་ཐོག་མ་སྐུ་ཞབས་རོ་སྦར་ཊི་ཕོརཌ་
Mr Robert Ford མཆོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣
ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་སྐུ་ཚེའི་འཕེན་པ་རྫོགས་
པའི་ཡིད་སྐྱོའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་པར་བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་ཧ་ཅང་བློ་ཕམ་དང་སྦྲགས་
མྱ་ངན་གུས་འདུད་ཞུས་ཡོད། སྐུ་ཞབས་རོ་
སྦར་ཊི་ཕོརཌ་མཆོག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༥ ལོར་ལྷ་
སར་རྒྱ་གར་དབྱིན་གཞུང་གི་དོན་གཅོད་ཁང་
British Mission in Lhasa དུ་རླུང་འཕྲིན་
དང་ཏར་འཕྲིན་རྒྱང་སྲིང་གི་ལས་དོན་ཆེད་བོད་
དུ་ཐོག་མར་ཕེབས་ཡོད། སྐབས་དེར་དམ་པ་

ཁོང་གིས་དགུང་གྲངས་ ༡༡ ཕེབས་པ་༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཇལ་ཁ་
ཐོག་མ་ཞུས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༧ ལོར་བོད་

གཞུང་གིས་ ལས་བཀོད་གནང་བ་བཞིན་བོད་
གཞུང་གི་གཞུང་ཞབས་མཚན་གནས་ཐོག་བོད་
ནང་རླུང་འཕྲིན་དང་ཏར་འཕྲིན་རྒྱང་སྲིང་ལས་
ཁུངས་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ལས་གཞི་ཡོངས་
རྫོགས་འགན་འཁུར་རྐང་བཞེས་གནང་སྟེ་བོད་
ནང་ཏར་འཕྲིན་གསར་འཛུགས་གནང་།
ལྷ་སར་ལོ་གཅིག་ཞབས་ཕྱི་ཞུས་
རྗེས་གཞུང་གི་བཀོད་མངགས་ལྟར་ལྷ་ས་དང་
ཆབ་མདོ་དབར་རྒྱང་སྲིང་མཐུད་རྒྱུ་དང་། བོད་
ས་ཡོངས་སུ་རྒྱང་སྲིང་འབྲེལ་མཐུད་ཡོང་ཆེད་
༡༩༤༩ ལོར་དམ་པ་ཁོང་སློབ་ཕྲུག་གསུམ་

དང་ལྷན་དུ་བྱང་ལམ་བརྒྱུད་ཆབ་མདོར་བསྐྱོད།
དམ་པ་ཁོང་ནི་བྱང་ལམ་བརྒྱུད་ནས་ཆབ་མདོར་
ཕེབས་མཁན་ཕྱི་གླིང་པ་ཁོ་ན་ཆགས་ཡོད།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་རྒྱ་ནག་བཙན་
འཛུལ་དམག་གིས་ཁོང་དང་ལྷན་གཞུང་ཞབས་
པ་གཞན་ཁག་གཅིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་ནས་
བཙོན་དུ་བཅུག་ཀྱང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་
དམ་པ་ཁོང་ལ་རང་གི་ཕ་མར་ཡི་གེ་གཏོང་
རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོག་མ་ཕུལ་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༥༤ ལོ་མཇུག་ཏུ་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་
སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ཁོང་ལ་གསང་བ་རྐུ་
འཁྱེར་ཐོག་ཕྱིར་གྱར་བྱས་པ་དང་། གུང་ཁྲན་
ཏང་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་བྱུས་ངན་བཤམས་པ། དེ་
བཞིན་དགེ་སྟག་སྤྲུལ་སྐུ་བཀྲོངས་པ་སོགས་
ཉེས་མེད་ཉེས་འཛུགས་འོག་ལོ ༡༠ བཙོན་
འཇུག་གི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད། འོན་ཀྱང་དམ་
པ་ཁོང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་གློད་བཀྲོལ་བཏང་
བར་བརྟེན་ལོ་ལྔ་ཙམ་མ་གཏོགས་བཙོན་དུ་
བཞུགས་དགོས་བྱུང་མེད། བཙོན་དུ་བཞུགས་
རིང་དམ་པ་ཁོང་དུས་རྟག་ཏུ་སྲོག་ཁྲིམས་ལ་
འཇིགས་སྣང་གནང་དགོས་པ་དང། བསམ་བློའི་
བཅོས་སྒྱུར་ཟེར་བའི་སློབ་གསོའི་སྦྱོང་བརྡར་
འོག་དཀའ་སྡུག་མྱངས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧

ལོར་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་དང་འབྲེལ་
ནས་བོད་ནང་འཛིན་བཟུང་ ‘Captured in Ti-
bet’ ཞེས་པའི་དེབ་གཅིག་བརྩམས་འགྲེམས་
གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་དེབ་དེ་རང་སླར་
ཡང་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་གིས་ཆེད་བརྗོད་སྩལ་བ་དང་བཅས་
དཔར་འགྲེམས་ཞུས་པ་མ་ཟད། 'བོད་ནང་འཛིན་
བཟུང་'ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་ཀྱི་མཇུག་རྩོམ་ཆེད་
བཙན་འཛུལ། ‘The Occupation’ ཞེས་པ་
བརྩམས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་དབྱིན་ཡུལ་
གྱི་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཁོངས་
སུ་འཛུལ་ཞུགས་བྱས་པ་དང། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༣
ལོ་བར་ ཝི་ཏི་ནམ་དང་Vietnamཨིན་ཌོ་ནེ་
ཤི་ཡ། Indonesia ཨ་རི། U.S.A མོ་རོ་ཀོ
Morocco ཨེང་གོ་ལ་ Angola ཕ་རན་སི་
France སུ་ཝི་ཌེན་ Sweden དང་། མཐའ་མ་
སུད་སི་ཇི་ནི་ཝ་རུ་དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་གི་གཞུང་
ཚབ་བཅས་ཀྱི་འགན་འཁུར་ཞུས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༢
ལོར་ཁོང་གིས་གཟེངས་སུ་ཐོན་པའི་ལས་དོན་
བསྒྲུབས་པར་བརྟེན་ནས་ Commander of
the Order of the British Empireཞེས་
པའི་ཆེས་མཐོའི་གཟེངས་རྟགས་འཐོབ།

པར་ངོས་གཉིས་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 8 ཚེས་ ༢8 ཕྱི་ཟླ་ 10 ཚེས་ 2

ཞི་ཆུང་ལགས་ཀྱིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་
བཏང་སྟེ་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་བ།
༄༅། །འདི་གར་བཞུགས་སྒར་ཀིརྟིའི་བྱེས་པ་
གྲྭ་ཚང་གི་བོད་གནས་འབྲེལ་མཐུད་པ་བློ་བཟང་
ཡེ་ཤེས་ལགས་དང་ཀ་ཉག་ཚེ་རིང་ལགས་
གཉིས་ཀྱིས་བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན། ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༨ ཉིན་གྱི་བོད་ནང་
གི་ཕྱི་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་ ༤ པ་ཡོལ་ཙམ་ལ་བོད་
མདོ་སྨད་རྔ་པ་རང་སྐྱོང་ཁུལ་རྔ་པ་རྫོང་སྒོ་མང་
ཡུལ་ཚོའི་སྒོ་མང་མཐའ་བའི་ཞི་ཆུང་ལགས།
རང་ལོ་ ༤༡ ཡིན་པ་ཁོང་གིས་རྔ་པ་ནས་མགོ་
ལོག་ཕྱོགས་སུ་འཐེན་ཡོད་པའི་གཞུང་ལམ་
དང་ཐག་ཉེ་བའི་རང་ཁྱིམ་གྱི་སྒོ་འགྲམ་ནས་རང་
ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་སྟེ་རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་
ཐོག་ལ་བཟུང་བའི་གཏིང་གནག་པའི་སྲིད་བྱུས་

ལ་ངོ་རྒོལ་སྐད་འབོད་གནང་བཞིན་གཞུང་ལམ་
ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་བཞི་བཅུ་ཙམ་བརྒྱུགས་ཡོད་
ཅིང་། མཐར་ས་གནས་དེ་གར་མེ་དཔུང་གི་ཁྲོད་
ནས་སྐུ་སྲོག་ཤོར་ཡོད་འདུག་ལ། སྐབས་ཐོག་
དེར་ས་གནས་སུ་མཎ་སྟོན་འཚོགས་ནས་ཡོད་
པའི་སྒོ་མང་མཐའ་བའི་མི་མང་གིས་ཀི་ལྡིར་
བྱེད་བཞིན་དམ་པ་ཁོང་གི་སྐུ་ཕུང་བདག་ཉར་
བྱེད་དུ་བརྒྱུགས་ཡོད་ཀྱང་། མཎ་སྟོན་འཚོགས་
སར་ཆེད་དུ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་མཁན་དུ་སླེབས་པའི་
རྒྱ་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་མང་
ལ་མེ་མདའ་ཚད་ནས་འགྲོ་མ་བཅུག་པར་འཁྲུག་
པ་ཆེན་པོ་ཤོར་གྲབས་བྱས་སྐབས། སྡེ་བའི་
མི་སྐྱ་རྒན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རོ་གཅིག་གི་སྒང་ལ་
གཉིས་ཀྱི་སྣོན་མར་ཆགས་ཉེན་ཆེ་བས་སྤྱི་སྒེར་
གཉིས་ཀར་སྡུག་ཐོག་སྡུག་རྩེགས་མ་གཏོགས་
མི་ཡོང་བས་ཞི་འཇམ་བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་
སྐུལ་རིམ་པར་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་གཞུང་ལ་ཡང་

བཙན་ཤེད་ཁོ་ནས་ཡོང་ཐབས་མེད་ཚུལ་ནན་
གྱིས་བཤད་མཐར་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་ཁོང་
གི་སྐུ་ཕུང་རང་ཁྱིམ་དུ་ཅུང་ཙམ་རིང་འཇོག་
བཅུགས་ན་ཡང་། རྗེས་སུ་ཉེན་རྟོག་པ་སོགས་
ཀྱིས་བཙན་ཁྱེར་བྱས་ནས་རྔ་བ་རྫོང་མཁར་གྱི་
ཕྱོགས་སུ་རླངས་འཁོར་ནང་དུ་ཁྱེར་ཡོད་འདུགཉིན་ཤས་སྔོན་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་ཁོང་གིས་
རང་གི་གྲོགས་པོ་མང་པོར་”རྒྱ་ཚང་གིས་སྡོད་
འཇུག་ས་མ་རེད་”ཟེར་ནས་ཐེངས་མང་བཤད་
འདུག་ལ། དེ་རིང་ཉིན་རྒྱབ་མཎ་སྟོན་འཚོགས་
ས་ནས་རང་ཁྱིམ་དུ་སོང་དེ་༸གོང་ས་མཆོག་
གི་སྐུ་པར་ཞིག་གི་མདུན་དུ་མཆོད་མེ་ཞིག་ཕུལ་
ཡོད་འདུག ཁོང་གི་བཟའ་ཟླའི་མིང་ལ་པ་ལོ་

ཟེར་ཞིང་། རང་ལོ་༣༩ ཙམ་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་
གཉིས་ལ་བུ་མོ་རང་ལོ་༡༨ ཅན་ཞིག་དང་། བུ་
རང་ལོ་༡༤ ཅན་གཉིས་ཡོད་འདུག ཁོང་ཚང་
གི་འཚོ་རྟེན་གཙོ་བོ་ཞིང་ལས་ཡིན་ཡང་། ཁོང་
གིས་རྒྱུན་དུ་རང་ཁྱིམ་ནས་ཡུལ་མི་རྣམས་ལ་
ཉེ་བར་མཁོ་བའི་གྱོན་ཆས་འདྲ་མིན་བཟོས་ཏེ་
སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་སོགས་མི་ཚོགས་
འདུ་འཛོམས་ཆེ་སྐབས་ཐང་ཁྲོམ་བཏོན་ནས་
འཚོང་བཞིན་ཡོད་འདུག་ལ། དམིགས་བསལ་
ཚེམ་བཟོའི་ཐོག་ལག་རྩལ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་
ཡིན་འདུག གནས་ཚུལ་མཐའ་མ་འབྱོར་སྐབས་
སྡེ་བའི་སྐྱ་སེར་མང་པོ་ཞིག་རྒྱལ་གཅེས་པ་ཁོང་
གི་ཁྱིམ་དུ་ཕར་འགྲོ་ཚུར་ཡོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
པ་རྣམས་བཀག་འགོག་དང་དམིགས་བསལ་
དམ་བསྒྲགས་བྱས་མེད་ནའང་། ས་གནས་སུ་
ཉེན་རྟོག་པ་མང་པོ་འབྱོར་བཞིན་ཡོད་འདུགརྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་མི་ཞིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ།
༄༅། །འདི་གར་ཁུངས་ལྡན་གནས་ཚུལ་
འབྱོར་གསལ་ལྟར་ན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྨ་
ཆུ་རྫོང་དབལ་པན་སྡེ་བའི་བོད་མི་ཞིག་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་དོགས་གཞིའི་འོག་སྔ་ཕྱི་ཐེངས་གཉིས་
འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ། ད་ལྟའི་ཆར་ཁྲིན་ཏུའུ་
གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལྟ་སྲུང་ཁང་དུ་བཀག་ཉར་བྱས་
ཡོད་འདུག རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྔར་ལོའི་ཕྱི་
ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༥ ཡས་མས་སུ་ཀན་ལྷོ་ཁུལ་
རྨ་ཆུ་རྫོང་དབལ་པན་སྡེ་བའི་སྐོང་གནས་རུ་
ཆེན། ཡག་ཤུལ་རོ་ཞེས་པ་ནས་ཡིན་པའི་ཕ་ཚེ་
བརྟན་དང་མ་པདྨ་གཉིས་ཀྱི་བུ་རང་ལོ་ ༢༦ ལ་
སོན་པ་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ལགས། ཁྲིན་ཏུའུ་
གྲོང་ཁྱེར་བོད་མིའི་ཁྲོམ་གྱི་བྷུ་དྷ་རིག་གནས་
ལས་བྱ་ཁང་དུ་ཞོར་ལས་བྱེད་སྐབས། གློ་བུར་
རྒྱ་གཞུང་གིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་གར་ཡོད་
ཅི་བྱུང་གི་གནས་ཚུལ་ཅི་ཡང་མ་ཤེས་པར་
ལྷག་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་
ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་ཚོས་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཁོང་ལ།
༸གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་དང། ཆབ་
སྲིད་དང་འགལ་བའི་ཡིག་ཆ་པར་སྐྲུན་བྱས་

པའི་ཉེས་འཛུགས་འོག ཁྲིན་ཏུའུ་གྲོང་ཁྱེར་
ལྟ་སྲུང་ཁང་དུ་བཙོན་འཇུག་བཀག་ཉར་བྱས་
ཡོད་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད་འདུགཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོར་བོད་མདོ་སྨད་རྨ་
ཆུ་རྫོང་དུ་བོད་མི་ཚོས་ཞི་བའི་ངོ་རྒོལ་
བྱེད་སྐབས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ས་
གནས་ཀྱི་བོད་མི་ ༡༨ འཛིན་བཟུང་
བཙན་འཁྲིད་བྱས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་
དེར་གེ་སར་ནང་མ་ཁང་དུ་བོད་མི་ ༦
འཛིན་བཟུང་བྱས་ཡོད་པའི་ཁྲོད་བློ་
བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ལགས་ཀྱང་ཚུད་ཡོད་
འདུག་ལ། སྔ་ལོར་འཛིན་བཟུང་བྱས་
རྗེས་ཉེན་རྟོག་པས་ནང་མིར་ཁོང་གིས་
ནག་ཉེས་ཆེན་པོ་བསགས་ཡོད་ཚུལ་གྱི་
སྡིགས་ར་བསྐུལ་བ་དང། བཙོན་ཁང་
དུ་ཟ་མ་དང་གྱོན་ཆས་སོགས་གཅིག་
ཀྱང་སྤྲོད་བཅུག་མེད་པའི་དབང་གིས། ད་ལྟའི་
ཆར་ཉེ་འབྲེལ་ཚོས་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཁོང་ལ་མ་
ཉེས་ཁ་གཡོག་གིས་ནག་ཉེས་འདྲ་མིན་བཀལ་
ཏེ་ཉེས་ཆད་ལྕི་མོ་གཅོད་སྲིད་པའི་སེམས་ཁྲལ་

བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག ཁོང་ནི་སློབ་གྲྭ་ཆུང་འབྲིང་
འགྲིམས་མྱོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་

༢༠༡༡ ལོར་རྒྱ་ཤེས་རིག་གླིང་ནས་སློབ་མཐར་
ཕྱིན་ཡོད་འདུག་ལ། སློབ་མཐར་ཕྱིན་སྐབས་
༼འཚོལ༽ ཞེས་པའི་སྙན་དེབ་ཅིག་བརྩམས་
ཏེ་པར་སྐྲུན་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་ཡོད་འདུགརྒྱ་གར་གྱི་མཐོ་སློབ་ནང་བོད་ཀྱི་ཉིན་མོ་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༥
རེས་གཟའ་ལྷག་པའི་ཉིན་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་
དིལླཱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ Delhi
University གི་ཁྱབ་ཁོངས་འོག་ཡོད་པ་གུ་
རུ་གོ་བྷིན་སིང་ཚོང་རིགས་མཐོ་སློབ་ Guru
Gobind Singh College of Com-

merce བོད་ཀྱི་ཉིན་མོ་ ‘A Day For
Tibet’ སྲུང་བརྩི་ཞུས་ཡོད། སྐབས་དེར་
དིལླཱི་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་གི་གསར་འགོད་འབྲེལ་
མཐུད་པ་སྐུ་ཞབས་བསྟན་འཛིན་ལེགས་
བཤད་ལགས་ཀྱིས་མཐོ་སློབ་ཀྱི་སློབ་སྤྱི་སྐུ་

ཞབས་ཇེ་བྷི་སིང་མཆོག་ Dr J.B. Singh
གིས་གཙོས་དགེ་ལས་སློབ་ཕྲུག་བཅས་ཁྱོན་
མི་གྲངས་ ༧༠ ལྷག་ཙམ་ལ་བོད་ཀྱི་འདས་པའི་
བྱུང་རབས་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་གཏམ་བཤད་སྤེལ་
བ་མ་ཟད། དེ་འབྲེལ་པར་རིགས་འགྲེམས་སྟོན་
དང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་སྐོར་ཧི་མཱ་
ལ་ཡའི་གངས་རི་བཞུར་བ། ‘Himalayan
Meltdown` ཞེས་པའི་གློག་བརྙན་ཞིག་
བསྟན་པ་བརྒྱུད། བོད་ཀྱི་རྒྱུག་ཆུ་སོགས་ནི་
ཨེ་ཤི་ཡའི་མི་འབོར་ཐེར་འབུམ་མང་པོའི་འཚོ་
གནས་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་གསུང་

བཤད་གནང་བ་མ་ཟད། ལྷག་པར་རྒྱ་གར་ནི་
བོད་དང་ས་འབྲེལ་ཡིན་སྟབས་བོད་ནང་གནས་
ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཡང་རྒྱ་གར་ལ་ཤུགས་
རྐྱེན་ངེས་པར་དུ་ཐེབས་རྒྱུ་ཡིན། དེར་བརྟེན་
བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུའི་བཟང་སྤྱོད་
ཀྱི་འགན་ཞིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས། སྐབས་
དེར་འཕགས་བོད་འབྲེལ་མཐུད་ལྷན་ཁང་གིས་
དགེ་ལས་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་བོད་དོན་གྱི་དཔེ་
དེབ་སོགས་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་ཡོད།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསར་འགོད་བསྒྲགས་གཏམ།
ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣ ཟླ་༩ ཚེས་༢༨ ཉིན་རྒྱབ་ཆུ་ཚོད་
༤ ཡོལ་ཙམ་ལ་མདོ་སྨད་རྔ་པ་རང་སྐྱོང་ཁུལ་
རྔ་པ་རྫོང་། སྒོ་མང་ཡུལ་ཚོའི་སྒོ་མང་མཐའ་བ་
རུ་རང་ལོ་༤༡ ཡིན་པའི་མི་སྐྱ་ཞི་ཆུང་ལགས་
ཀྱིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་
རྒོལ་བྱས་ཏེ་སྐུ་གྲོངས་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་
ཐོན་ཡོད།
ཁོང་གི་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གི་
བྱུང་རྐྱེན་ནི། ལོ་ལྟར་ས་གནས་སུ་མཎ་སྟོན་
ཞེས་ལོ་གཅིག་ནང་མི་ཚང་སོ་སོས་མ་ཎི་ཅི་
ཙམ་བསགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་གྲངས་ཐོ་བསྡུ་རུབ་
ཆེད་མི་མང་འདུས་ཚོགས་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་
གྲ་སྒྲིག་བྱེད་སར་རྒྱ་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་པ་མང་
པོ་འབྱོར་སྐབས། ཁོང་གིས་རང་གི་གྲོགས་པོ་
ཚོར་"རྒྱ་ཚང་གིས་འདུག་འཇུག་ས་མ་རེད་
"ཅེས་ཐེངས་མང་བཤད་འདུག་པ་དང་། ཚེས་
༢༨ ཉིན་རྒྱབ་མཎ་སྟོན་འཚོགས་ས་ནས་རང་
ཁྱིམ་དུ་སོང་སྟེ་༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་པར་
མཐོང་གྲོལ་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་དུ་མཆོད་མེ་
ཞིག་སྒྲོན་རྗེས། རང་ཁྱིམ་གྱི་སྒོ་འགྲམ་དུ་རང་
ལུས་ལ་མེ་སྤར་ཏེ་གཞུང་ལམ་ཕྱོགས་སུ་སྐད་
འབོད་ཀྱིས་གོམ་པ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ལ་རྒྱུག་རྗེས་
ས་ལ་འགྱེལ་ཏེ་སྐུ་གྲོངས་ཡོད་པའི་ཡིད་སྐྱོའི་

གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་དང་། མི་མང་གིས་མཐོང་
ནས་ཀི་ལྡིར་བྱེད་བཞིན་དམ་པ་ཁོང་གི་སྐུ་ཕུང་
བདག་ཉར་བྱེད་དུ་རྒྱུག་ཡོད་ཀྱང་། མཎ་སྟོན་
ལྟ་རྟོག་བྱེད་མཁན་རྒྱ་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་པ་
སོགས་ཀྱིས་མི་མང་ཐོག་མེ་མདའ་ཚད་ནས་
བཀག་འགོག་བྱས་སྟབས། མི་མང་དང་ཉེན་རྟོག་
དབར་འཁྲུག་འཛིང་ཆེན་པོ་ཤོར་གྲབས་སྐབས་
སྡེ་མི་རྒན་རབས་རྣམས་ཀྱིས་རོ་གཅིག་གི་སྒང་
ལ་གཉིས་ཀྱི་སྣོན་མར་ཆགས་ཉེན་ཆེ་བས་སྤྱི་
སྒེར་གཉིས་ཀར་སྡུག་ཐོག་སྡུག་བརྩེགས་མ་
གཏོགས་མི་ཡོང་བས་ཞི་འཇམ་དགོས་པའི་
འབོད་སྐུལ་ཞུས་པ་དང་། རྒྱ་གཞུང་ལ་ཡང་
བཙན་ཤེད་ཁོ་ནས་ཡོང་ཐབས་མེད་ཚུལ་ནན་
གྱིས་བཤད་མཐར་ཚབས་ཆེ་གནས་ཚུལ་
རིགས་སྐབས་དེར་བྱུང་མེད་ཀྱང་། རྒྱལ་གཅེས་
དཔའ་བོ་ཁོང་གི་སྐུ་ཕུང་ཉེན་རྟོག་པས་རྔ་བ་རྫོང་
མཁར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བཙན་འཁྱེར་བྱས་འདུགརྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་ཁོང་གི་བཟའ་
ཟླའི་མིང་ལ་པ་ལོ་ཟེར་ཞིང་། རང་ལོ་༣༩ ཙམ་
ཡིན་པ་དང་། ཁོང་གཉིས་ལ་རང་ལོ་༡༨ ཅན་
གྱི་བུ་མོ་ཚེ་ལོ་ཟེར་བ་ཞིག་དང་། རང་ལོ་༡༤
ཅན་གྱི་བུ་ཕུན་ཚོགས་ཟེར་བ་གཉིས་ཡོད་འདུགཁོང་གི་ཁྱིམ་ཚང་གི་འཚོ་རྟེན་གཙོ་བོ་ཞིང་ལས་

ཡིན་ཡང་། །ཁོང་ལ་དམིགས་བསལ་འཚེམ་
བཟོའི་ལག་རྩལ་ཡོད་སྟབས་རང་བཙེམ་རང་
ཚོང་གི་ཞོར་ལས་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་
པ་ཞིག་ཡིན་འདུགཁོང་གི་ཤུལ་ལུས་ནང་མིས་
གཙོས་ཉེ་འབྲེལ་ཡོངས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་
སྐྱེད་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ནང་དྲག་
གནོན་ལ་བརྟེན་ད་བར་དམ་པ་ཁོང་རྩིས་ཏེ་སྐྱ་
སེར་མི་གྲངས་༡༢༡ གིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་
གནང་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ཚང་མས་བོད་ནང་
རང་དབང་མེད་པ་དང་༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཞལ་
མཇལ་གསུང་ཐོས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཤིག་བོད་མི་
ཡོངས་ལ་ཡོང་རེར་དམིགས་ནས་བློས་བཏང་
ཆེན་པོ་གནང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། རྒྱ་གཞུང་
གིས་བོད་མིའི་མངོན་འདོད་ལ་བསམ་ཤེས་
དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩི་སྲུང་ཡོང་
བའི་འབོད་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་མ་ཟད། རྒྱ་གཞུང་གི་
དྲག་གནོན་གྱི་སྲིད་ཇུས་དང་བྱ་སྤྱོད་དེ་རིགས་
འཕྲལ་དུ་མཚམས་འཇོག་ཡོང་བའི་འབོད་
བསྐུལ་ནན་གྱིས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣ ཟླ་ ༩
ཚེས་ ༣༠ ལ།

གཏོར་བཤིག་གཏོང་མི་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་བཞུགས་སྒར་མེག་གྷན་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་རྒྱ་གར་ཡུལ་མི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་འཐུས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཟློས་གར་ཚོགས་པ་དང་བྷག་སུ་ལམ་ཟུར་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མིའི་སྡོད་ཁང་དེ་དག་གཏོར་བཤིག་བཏང་མ་དགོས་པའི་སྐོར་འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་དཔོན་ལ་འབོད་སྐུལ་ཞུས་འདུག བོད་མིའི་སྡོད་ཁང་ཁག་གཏོར་བཤིག་གཏོང་མི་དགོས་པའི་སྐོར་འཕགས་བོད་འཛའ་འབྲེལ་ཚོགས་པ་དང། ཚོང་ལས་མཐུན་ཚོགས། ཟ་ཁང་དང་མགྲོན་ཁང་མཐུན་ཚོགས། གླ་སྤྱོད་གླང་འཁོར་མཐུན་ཚོགས། སྣུམ་འཁོར་མཐུན་ཚོགས། རྐང་འགྲུལ་དང་རི་འཛེགས་ཚོགས་པ། རྡ་སྟེང་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་པ་བཅས་ཐུན་མོང་གིས་འབད་སྐུལ་ཞུས་འདུག སྐབས་དེར་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག་དང་བདེ་སྲུང་བཀའ་བློན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་ཚོགས་སྐྱིད་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ་རྣམ་དང་ལྷན་ལོགས་སུ་མཇལ་འཕྲད་གནང་འདུག

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་གསུམ་པ། 8 ཚེས་ ༢8 ཕྱི་ཟླ་ 10 ཚེས་ 2

ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་ངག་དབང་འཕེལ་རྒྱལ་མཆོག་ལ་དྭགས་གླེ་ཁུལ་
དུ་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས་ཀྱི་ལས་དོན་ལེགས་གྲུབ།
༄༅། །འདི་གར་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་
ཁང་ནས་བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན། བཙན་
བྱོལ་བོད་མིའི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་
གི་དཔལ་ལྡན་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་ངག་དབང་
འཕེལ་རྒྱལ་མཆོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩
ཚེས་ ༡༣ ཉིན་བཞུགས་སྒར་ནས་ཕེབས་
ཐོན་གྱིས། ལྕོག་ལམ་སར་བསོད་ནམས་གླིང་
གཞིས་ཆགས་སུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ལ་དྭགས་
བོད་མིའི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་གནས་
སྟངས་དང་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཐོག་ཞིབ་
འཇུག་དང་། བྱེད་སྒོར་ལམ་སྟོན་སླད་གཞུང་
འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཞོར་
ལྕོགས་སུ་ལ་སྤྱིའི་ཁྱབ་ཁོངས་གནད་ཡོད་མི་སྣ་
ལྷན་བཞུགས་མོལ་ཐོག་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་
ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་ལམ་
སྟོན་དང་། མ་འོངས་པར་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་

ཁང་གི་ལས་དོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས་ཀྱི་
བསམ་འཆར་སྡུད་ལེན་གནང་བ་མ་ཟད། ས་
གནས་ནས་ཞུ་སྐུལ་བྱུང་དོན་ལྟར་སེར་སྐྱ་མང་
ཚོགས་དང་སློབ་གྲྭ་བཅས་པར་བཙན་བྱོལ་བོད་
མིའི་ཁྲིམས་ལུགས་གོ་རྟོགས་སྤེལ་བ་བཅས་
ཀྱི་མཛད་རིམ་ཁག་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་ཕྱི་
ཚེས་ ༢༠ ཉིན་བཞུགས་སྒར་དུ་ཕེབས་འབྱོར་
བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་མཆོག་
གངས་སྐྱིད་ནས་ཇ་མུ་བར་ཕེབས་ཊོར་དང་།
དེ་ནས་མཁའ་ལམ་བརྒྱུད་ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༣
ཉིན་ལ་གླེ་གནམ་ཐང་དུ་ཕེབས་འབྱོར་སྐབས།
ས་གནས་ཀྱི་མང་གཙོ་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་འགོ་
འཛིན་རྣམ་པ་དང་། རང་བདེན་ཚོགས་གཙོ་
བཅས་ནས་ཕེབས་བསུས་ཀྱིས། ལ་སྤྱི་ལས་
ཁུངས་མདུན་ཐང་དུ་ས་གནས་ཀྱི་གནད་ཡོད་
མི་སྣ་ཚང་མ་དང་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་ལས་བྱེད་
བཅས་ནས་ཕེབས་བསུ་སྣེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་
ཞུས་ཤིང་། ཕེབས་བསུ་མཛད་སྒོར་གཞིས་
སྤྱི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་དུ་རྟེན་འབྱུང་
གསོལ་ཇ་བཞེས་ཏོག་འདེགས་འབུལ་ཞུས།
ཉིན་རྒྱབ་ཕྱག་ཚོད་ ༢།༣༠ ནས་
ལ་དྭགས་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ལས་
ཁུངས་དང༌། ལས་ཤག གཏུག་བཤེར་ཚོགས་
ཁང་བཅས་ཀྱི་ཁང་ཁུངས་དང་འཛིན་ཆས་
མཐུན་རྐྱེན་ཁག་ལ་གཟིགས་ཞིབ་གནང༌བསྟུན།
ས་གནས་ཀྱི་ལ་སྤྱི་ལས་ཁུངས་དང་། ས་
གནས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་། མཉམ་
སྦྲེལ་ལས་ཁུངས། རང་བདེན་ཚོགས་ཆུང་གི་
ཁུངས། འཕྲོད་བསྟེན་སྨན་ཁང་བཅས་ལའང་
འཚམས་གཟིགས་གནང་།
ཕྱི་ཚེས་ ༡༥ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཕྱག་

ཚོད་ ༡༠ ཐོག ལ་དྭགས་བོད་ཁྱིམ་ཚོགས་ཁང་
ཆེན་མོའི་ནང༌། ལ་དྭགས་བསོད་ནམས་གླིང་
གཞིས་ཆགས་ཀྱི་མང་ཚོགས་ ༡༢༥༠ ཙམ་
ལ་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་རིན་པོ་
ཆེའི་དགོངས་དོན་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་
ཡ་གྱལ་ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་གྱི་ཁྲིམས་
ཞིབ་ཁང་རིམ་པའི་ཁྲིམས་ཁོངས་ཁྱབ་ཚད་
དང་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས། དམིགས་བསལ་
ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ལས་འགན། ཁ་
མཆུ་ཞུ་གཏུག་བྱ་ཕྱོགས། ས་གནས་སུ་ཁ་
མཆུ་བྱུང་སྐབས་བོད་མིའི་ཁྲིམས་དང་ལམ་
ལུགས་ཀྱི་ཁྲིམས་རྩོད་པ་བསྟེན་ཕྱོགས། ས་
གནས་ཀྱི་བོད་མིའི་ཁྲིམས་དང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་
ཁྲིམས་རྩོད་པ་རྣམ་པས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་
ཞུ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཞབས་འདེགས་ལྷོད་མེད་ཞུ་
གལ་ཆེ་སྐོར་དང་། དུས་ཚོད་དང་འགྲོ་སོང་ཆེད་

དུ་འོས་འཚམས་ཀྱི་གླ་ཡོན་ལེན་པ་ལས་ཡུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ཁྲིམས་རྩོད་པ་ནང་བཞིན་གླ་ཡོན་
ཆེན་པོ་ལེན་ཐལ་མེད་པ་དགོས་སྐོརསླད་ཕྱིན་བོད་མིའི་ཁྲིམས་དང་
ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིམས་རྩོད་པའི་སྦྱོང་བརྡར་
ལས་རིམ་ནང་ལ་སྤྱིའི་ཁྱབ་ཁོངས་ནས་མི་
འགྲོ་གང་མང་འཛུལ་ཞུགས་ཐུབ་པ་བྱ་དགོས་
འབོད་སྐུལ་དང་དངོས་འབྲེལ་གྱོད་ཡ་ཉམ་ཐག་
ལ་རོགས་རམ་ཇི་ཡོད། ཁྱད་པར་དུ་སྤྱི་ནོར་
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་མཆོག་གི་
བཀའ་སློབ་སྙིང་དབུས་སུ་བཅངས་ཏེ་ཡ་རབས་
བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་རིགས་སྤྱི་ཚོགས་
ནང་འཆམ་མཐུན་ངང་འཚོ་གནས་ཐུབ་པ་
དགོས་རྒྱུ་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་བཅས་
ཀྱི་སྐོར་ལ་བཀའ་སློབ་ཟབ་རྒྱས་གནང་བ་དང༌།
མི་མང་གི་དོགས་འདྲི་བྱུང་བ་ཁག་ལ་བཀའ་
ལན་གནང༌།

ཕྱི་ཚེས་ ༡༦ ཉིན་གྱི་ལས་ཡུན་
རིང་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་འཛིན་སྐྱོང་
དང་མཐུན་རྐྱེན་གནས་སྟངས། ལས་དོན་བྱེད་
ཕྱོགས་སྐོར་ལ་ཐུགས་ཞིབ་གནང་སྟེ། ལས་བྱེད་
ཚོ་ལ་དངུལ་རྩིས་དང་ཁྲིམས་དོན་དང་འཛིན་
སྐྱོང་གི་ཡིག་ཆ་བདག་ཉར་བྱེད་སྟངས་ཀྱིས་
མཚོན་པའི་མ་འོངས་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་
སྐོར་རྒྱུས་སྟོན་བཀོད་མངགས་དོ་ནན་གནང༌།
ཕྱི་ཚེས་ ༡༧ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཕྱག་ཚོད་ ༡༠ ཐོག་
མཉམ་འབྲེལ་ཤེལ་ཅན་ཚོགས་ཁང་དུ་གནད་
ཡོད་མི་སྣ་ ༤༠ ལྷག་ལ་ ཁྲིམས་ལུགས་དབང་
འཛིན་གྱི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་རིམ་པའི་ལས་
དོན་བྱེད་ཕྱོགས་དང། ཟུར་འཛུགས་ས་
གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་སོ་སོའི་ཁྱབ་ཁོངས་

ས་གནས་དང་ད་ཡོད་གཅིག་ལྕོགས་ས་གནས་
ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་བཅས་ངོ་སྤྲོད་དང་འབྲེལ་ཟུར་
འཛུགས་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ཁག་གི་
དགོས་དམིགས་བཅས་ཀྱི་སྐོར་བཀའ་སློབ་ཟབ་
རྒྱས་གནང་བ་དང༌དང་འབྲེལ། མ་འོངས་པར་
ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ལས་དོན་ཡར་
རྒྱས་གཏོང་ཕྱོགས་སྐོར་བསམ་ཚུལ་སྡུད་ལེན་
དང་། བཀའ་འདྲི་བྱུང་བ་ཁག་ལ་གསལ་བཤད་
ལན་འདེབས་མཐིལ་ཕྱིན་གནང༌།
ཉིན་རྒྱབ་ཕྱག་ཚོད་ ༢།༣༠ ཐོག་
ལ་དྭགས་བོད་ཁྱིམ་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་
བོད་ཁྱིམ་སློབ་ཕྲུག་དང་དགེ་ལས་ ༦༣༥ ཙམ་
ལ་ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་གྱི་ཁྲིམས་ཞིབ་
ཁང་རིམ་པའི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་དང་ཁྲིམས་
ཁོངས་ཁྱབ་ཚད། ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་
གི་ལས་འགན། ཉེ་ལམ་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་གོ་
སྒྲིག་འོག་ཁྲིམས་ལུགས་རིག་པ་བའི་ཚོགས་
པ་བཙུགས་པའི་བརྒྱུད་རིམ། སློབ་ཕྲུག་རྣམས་
ནས་མ་འོངས་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་
དང་། ཡུལ་ཁྲིམས་ལ་དོ་སྣང་གིས། ཁྲིམས་ཀྱི་
མཐོ་སློབ་ཁག་ཏུ་གང་མང་འཛུལ་ཞུགས་ཐུབ་
པ་དགོས་སྐོར་བཅས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཟབ་རྒྱས་
གནང༌། ཕྱི་ཚེས་ ༡༨ དང་ ༡༩ ཉིན་གཉིས་རིང་
མུ་མཐུད་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་མཐུན་
རྐྱེན་གནས་སྟངས་དང་། ཁྲིམས་དོན་དང་འཛིན་
སྐྱོང་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་ལ་ཐུགས་ཞིབ་
གནང༌སྟེ།
སྐབས་མཚམས་སོ་སོར་འདི་
བྱ་འདི་བྱེད་ཀྱི་བླང་དོར་ལམ་སྟོན་དང་བཀོད་
མངགས་གནང་བ། གཏུག་བཤེར་ཁང་གི་
འཛིན་ཆས་སྒྲིག་གཤོམ་ལ་སོགས་པའི་ས་
གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་བྱེད་སྒོར་བསྐྱར་
བཅོས་དང་ལམ་སྟོན་གནང་། ཁྱད་པར་དུ་ཕྱི་
ཚེས་ ༡༩ ཉིན་རྒྱབ་ས་ཁྲིམས་ལས་བྱེད་ཚང་
མར་ཁྲིམས་དོན་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་ཅི་
མཆིས་དུས་ཐོག་ཚགས་ཚུད་སྒྲུབ་དགོས་སྐོར་
ལ་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་ཟབ་རྒྱས་གནང༌།
དཔལ་ལྡན་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་
ངག་དབང་འཕེལ་རྒྱལ་མཆོག་ལ་དྭགས་སུ་
མཛད་རིམ་སྐྱོང་ཡུན་རིང་ལ་སྤྱི་ལས་ཁུངས་
གཙོས་པའི་འབྲེལ་ཡོད་ཚན་པ་ཁག་ནས་
བཞུགས་གནས་དང་ཕེབས་བསུ་སྐྱེལ་གྱིས་
མཚོན་པའི་སྣེ་ལེན་མཐུན་འགྱུར་གང་ཟབ་
ཞུས་འདུག་པ་དང་། ས་གནས་ཀྱི་ལས་རིམ་
ཁག་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་
མཆོག་ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་བཞུགས་སྒར་
དུ་ཕེབས་འབྱོར་བྱུང་ཡོད་པ་བཅས།།

བྱང་ཕྱོགས་བོད་མིའི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པས་ཁྲིམས་ལུགས་གོ་རྟོགས་སྤེལ་བ།
༄༅། །འདི་གར་བོད་མི་མང་ཆེས་མཐོའི་
ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩
ཚེས་ ༢༨ ཉིན་བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན།
བྱང་ཕྱོགས་བོད་མིའི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་

ཁང་གི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་བསྟན་འཛིན་
ལྷུན་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩
ཚེས་ ༢༠ ཉིན་སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་ ༡༠ པའི་ཐོག་
མི་མང་ཚོགས་ཁང་དུ་སྦིར་ནང་ཆེན་ཅོན་ཏ་ར་
ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་
འདེམས་ཐོན་ཚོགས་མི་རྣམས་དང་། ཚོགས་
གཙོ་ཚོགས་གཞོན་བཅས་ཀྱི་དམ་བཅའ་འབུལ་
བཞེས་ཀྱི་གནང་སྒོ་ཁག་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད་
པ་དང་། ཉིན་དེའི་ཕྱི་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་ ༣་༣༠
ནས་ ༥ བར་ཁུལ་དེའི་སེར་སྐྱ་མི་མང་ལ་སམ་
བྷོ་ཊ་སློབ་གྲྭའི་ཚོགས་ཁང་དུ་བཙན་བྱོལ་བོད་
མིའི་ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་གྱི་རྩ་འཛིན་
ཁྲིམས་ཡིག་ཁག་གི་སྐོར་གཏམ་བཤད་ཞུས་
པ་དང་། དེའི་ཐོག་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་

ཁང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢།༡༠།༡༩ དང་ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༢།༡༡།༢༡ འཁོད་པའི་གསལ་བསྒྲགས་
ཁག་གཉིས་མི་མང་ལ་གསལ་བསྒྲགས་ཞུས་
ཡོད་པ་དང་། ཚེས་ ༢༡ ཕྱེད་ཡོལ་ཆུ་ཚོད་

༡༢ ནས་ ༢ བར་སྦིར་སྡེ་དགེ་ས་གནས་འགོ་
འཛིན་ཁྱབ་ཁོངས་ཅོན་ཏ་ར་བོད་ཁྱིམ་སློབ་
གྲྭའི་དགེ་ལས་སློབ་ཕྲུག་རྣམ་པར་སློབ་གྲྭའི་
ཚོགས་ཁང་དུ་གོང་བཞིན་ཁྲིམས་ལུགས་སྐོར་
གོ་རྟོགས་སྤེལ། ཡང་དེ་ཉིན་ཕྱི་དྲོའི་ཚོུད་ ༣
ནས་ ༥ བར་སུ་ཇ་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭའི་འཛིན་
རིམ་དགུ་པ་ཡན་དང་། དགེ་ལས་ཡོངས་ལ་
གོང་བཞིན་ཁྲིམས་ལུགས་གོ་རྟོགས་སྤེལ།
གོང་གསལ་ས་གནས་འགོ་འཛིན་རྣམས་ནས་
ཁྲིམས་ལུགས་གོ་རྟོགས་སྤེལ་རྒྱུའི་ལས་རིམ་
ཁག་ལ་ཕྱག་རོགས་གང་ལེགས་གནང་ཡོད་པ་
མ་ཟད། ཁྲིམས་ལུགས་གོ་རྟོགས་སྤེལ་སྐབས་
མི་མང་དང་སློབ་ཕྲུག་ཚང་མས་དོ་སྣང་ཧ་ཅང་
ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་པ།།

གྲོས་ཚོགས་ནང་མྱ་ངན་གུས་འདུད་ཞུས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༠ རེས་
གཟའ་པ་སངས་ཉིན་སྔ་དྲོ་དགུང་གྲངས་ ༩༠ ལ་
སོན་པའི་བོད་ནང་ཏར་འཕྲིན་གསར་འཛུགས་
གནང་མཁན་ཨིན་ཇིའི་མི་རིགས་སྐུ་ཞབས་
རོ་བྷརཊ་ཕོཌ་མཆོག་(Robert W. Ford)
འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་བའི་ཡིད་སྐྱོའི་གནས་

ཚུལ་ཐོན་པར་བརྟེན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩
ཚེས་ ༢༦ ཉིན་སྐབས་བཅོ་ལྔ་པའི་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་

དུས་ ༦ པའི་ཉིན་དགུ་པར་གཞུང་འབྲེལ་མྱ་ངན་
གུས་འདུད་ཀྱི་རྗེས་དྲན་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་
ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྨན་པ་མཁྱེན་རབ་
རྒྱ་མཚོ་ལགས་ཀྱིས་སྒྲོགས་སྦྱང་གནང་གྲུབ་
བསྟུན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་དང་བཀའ་
བློན་རྣམ་པས་འདས་པོ་ཁོང་ལ་མྱ་ངན་གུས་

འདུད་མཚོན་ཆེད་ངག་བཅད་སྐར་མ་གཅིག་
གནང་ཡོད།།

བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་གྲགས་ཅན་ཞིག་གྲོས་ཚོགས་སུ་ཕེབས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༦ ཉིན་གྱི་ཕྱེད་ཡོལ་དུ་ཡུན་རིང་ནས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་རྒྱ་གར་བ་སྐུ་ཞབས་ཨིན་དེ་རེ་ཤི་ཀུ་མར་ Mr Indresh Kumar མཆོག་སྐབས་བཅོ་ལྔ་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་དྲུག་པའི་ལས་ཉིན་དགུ་པའི་སྐབས་ཟུར་ཉན་དུ་བཅར་སྐབས་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་གྲོས་ཚོགས་ནང་ངོ་སྤྲོད་ཞུས་པར་ཚོགས་བཅར་བ་ཚང་མས་དགའ་བསུ་ཞུས་ཡོད། དེ་བཞིན་ཕྱེད་ཡོལ་ཆུ་ཚོད་ ༥།༣༠ ཐོག་ཧི་མཱ་ལ་ཡའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་ Indo-Tibetan Himalayan Parivar དང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་སྒྱུ་སྩལ་དང་རིག་གཞུང་གཅེས་སྐྱོང་ཐེབས་རྩ་ཁང་གཉིས་ (Indian National Trust for Arts & Cultural Heritage) ཀྱིས་གོ་སྒྲིག་འོག་ཀང་ར་རྫོང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ (Zila Parishad Hall) ཞིག་ཏུ་གཞས་སྣ་འཁྲབ་སྟོན་ཞིག་ཞུས་ཡོད། སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་ཚོགས་པ་དང་རྒྱ་གར་མཐོ་སློབ་ཀྱི་སློབ་ཕྲུག་ཁག་གཅིག་གིས་ཡུལ་ལུང་སོ་སོའི་ཐུན་མིན་རིག་གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་གཞས་སྣ་ཁག་གཅིག་ཀྱང་འཁྲབ་སྟོན་ཞུས་ཡོད།

པར་ངོས་བཞི་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 8 ཚེས་ ༢8 ཕྱི་ཟླ་ 10 ཚེས་ 2

Publisher: Secretary, DIIR,
Printer: Narthang Press,
Owner: DIIR, CTA, Gangchen Kyishong,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Place of Publication: CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Name of Editor: Nagwang Thogmed
Subscription Address: DIIR, CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Tel:+91-1892-222457/222510
Email: tibfreedom@tibet.net
Website: www.bod.asia

སྤྱི་ཁྱབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ། སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ།
རྩོམ་སྒྲིག་པ། ངག་དབང་ཐོགས་མེད།
གསར་འགོད་པ། བསོད་ནམས་མཚོ་མོ།
གསར་འགོད་པ། སྒྲུབ་རྒྱུད་ཉི་མ།
ཞུ་དག་པ། བསོད་ནམས་ཚེ་རིང༌།
འགྲེམས་སྤེལ་བ། བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཕེལ།
ཀཾ་པུ་ཊར་འཇུག་མཁན། ཕུར་བུ་སྒྲོལ་མ།
ཕྱི་དྲིལ་སྣར་ཐང་པར་ཁང་དུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས།

སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་མཇུག་བསྡོམས་གསུང་བཤད།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༨ རེས་
གཟའ་སྤེན་པའི་ཉིན་སྐབས་བཅོ་ལྔ་པའི་བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་
ཚོགས་དུས་དྲུག་པའི་ཉིན་མཐའ་མར་ཚོགས་
གཙོ་མཆོག་གིས་མཇུག་བསྡོམས་གསུང་བཤད་
གནང་དོན། སྐབས་བཅོ་ལྔ་པའི་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་
དུས་ ༦ པའི་ཐོག་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་
གིས་དབུས་བཀའ་བློན་རྣམ་པ་ཚོ་དང་། བཀུར་
འོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་ཚོས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་
རིམ་འགོ་མཇུག་བར་གསུམ་ལ་ཐུགས་སྣང་དང་
ཐུགས་འཁུར་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་ཆ་ཤས་བླངས་
པར་ཚོགས་གཙོ་སྦྲེལ་པོས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དབུ་འབྱེད་གཏམ་བཤད་
ནང་དེ་རིང་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་འདིའི་ཐོག་
དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་ཞུས་པ་
རེད། ཉིན་བཅུའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་རིམ་འདི་
ཚོགས་གཙོ་སྦྲེལ་པོའི་ལྟ་སྣང་ལ་དོན་དང་ལྡན་པ་
ཞིག་བྱུང་སོང་བསམས་པ་ཞིག་བྱུང་སོང་། ཞེས་
སྔོན་དུ་བརྗོད་པའི་ཐོག་ནས་ཐེངས་འདིའི་གྲོས་
ཚོགས་ཀྱི་ལས་རིམ་ནང་མྱ་ངན་གུས་འདུད་ཀྱི་
གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་གྱི་ལས་རིམ་གསུམ་རྣམ་
ཕེབས་དགོས་བྱུང་བ་རེད། བོད་ནང་རང་ལུས་
མེར་སྲེག་གཏོང་མཁན་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་
དཔའ་མོ་ཚོར་མྱ་ངན་གུས་འདུད་དང་། བོད་པའི་
གྲོགས་པོ་རྙིང་པ་དང་བོད་དོན་ཐོག་དངོས་གནས་
ཤ་ཚ་ཡོད་མཁན། མི་ཚེ་སྒང་པོ་དུས་ཚོད་ངེས་
ཅན་བོད་དོན་ཐོག་གཏོང་མཁན་མི་སྣ་གཉིས་ཏེ་
སྐུ་ཞབས་མོ་ཧན་སིང་མཆོག་དང་རོ་སྦར་ཌི་ཕོ་
ཊ་མཆོག་རྣམ་གཉིས་སྐུ་གཤེགས་པར་བརྟེན་མྱ་
ངན་གུས་འདུད་ཀྱི་རྗེས་དྲན་གྲོས་འཆར་རྣམ་པ་
རེད། གྲོས་ཚོགས་ནང་གསུང་མཁན་བྱུང་སོང།
གཅིག་བྱས་ན་ང་ཚོའི་སྤྱི་མཐུན་བསོད་ནམས་
ཀྱི་འདང་གི་མེད་པ་ཡིན་ནམ། གང་ལྟར་བོད་དོན་
ཐོག་དངོས་གནས་ཤ་ཚ་ཡོད་མཁན་འདས་གྲོངས་
སུ་འགྱུར་བ་དང། སྐབས་རེ་སྐྱེན་ངན་འཕྲད་རྒྱུའི་
གནས་ཚུལ་ཡོང་གི་འདུག དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་ལྷ་
སྡེ་མི་སྡེ་ཡོངས་ནས་སྤྱི་མཐུན་བསོད་ནམས་ལ་
འབད་འབུང་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་
ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གྲོས་ཚོགས་འདིའི་ནང་བོད་ནང་
གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་གདུང་སེམས་
མཉམ་སྐྱེའི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ཞིག་བཏོན་པ་
བཞིན་དོན་ཚན་གསུམ་ཅན་གྱི་གྲོས་ཆོད་གཅིག་
བཞག་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། དེའི་ཐོག་སྤྱི་འཐུས་
རྣམ་པ་ཚོས་འགན་བཞེས་ནས་ཆ་ཤས་བླངས་པ་
རེད། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གིས་དགོངས་ཚུལ་
གསུངས་པ་རེད། ད་ལྟ་བཀའ་ཤག་གི་གསལ་
བཤད་དང་འབྲེལ་ནས་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་གྱི་
གནད་དོན་སྐོར་ལའང་གྲོས་ཚོགས་ནང་གླེང་པར་
བརྟེན། འགན་གཙོ་བོ་དེ་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་
ལ་ཡོད། ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་
དང་བོད་དོན་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་སུ་རྒྱ་ནག་
གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོད་དང་མཉམ་འབྲེལ་མོལ་བྱེད་
རྒྱུའི་ལས་དོན་ཐོག་བཀའ་ཤག་གི་འབད་འབུང་
གནང་གི་ཡོད་རེད་ལ། ད་དུང་ཡང་དེའི་ཐོག་
ཤུགས་ཆེ་ཙམ་གནང་དགོས་རྒྱུའི་གནས་སྟངས་
ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཐེངས་འདིར་ང་ཚོས་གྲོས་ཚོགས་

འདིའི་ནང་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་
ཆོད་གྲོས་འཆར་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༡༧ འདི་
བཞག་ཐུབ་ཡོད། གྲོས་ཆོད་འདི་བཀུར་འོས་
སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་ཚོས་གསུངས་པ་བཞིན་
དགའ་པོའི་ངང་ནས་གྲོས་ཆོད་འདི་གྲོས་
ཚོགས་ནང་འཁྱེར་ཡོང་བ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་

ཆགས་མེད། གནས་སྟངས་ཞན་པོ་ཞིག་ལ་
ང་ཚོ་བསླེབས་པར་བརྟེན་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་
ཆོད་གྲོས་འཆར་འདི་འཁྱེར་དགོས་ཐུག་ཡོད།
འོན་ཀྱང་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ཐོག་བགྲོ་གླེང་
གནང་པའི་སྐབས་དང་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་
འདི་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཐུབ་པ་འདི་
གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་རེད་བསམ་དྲན་
གྱི་ཡོད། གྲོས་ཚོགས་ནང་བཀའ་སྤྱི་བཅས་
ཚོགས་མི་ཚང་མས་གྲོས་འཆར་འདིའི་ཐོག་
སེམས་ནང་གཞན་ཞིག་ཉར་ནས་ཞལ་ནས་
གཞན་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་འདྲ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་
མིན་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་བཞིན་ཡོད།
གྲོས་ཆོད་འདིའི་ནང་དམ་བཅའ་ཡང་བཞག་
ཡོད། དེར་བརྟེན་གྲོས་ཆོད་འདིའི་དགོངས་
དོན་ང་རང་ཚོའི་ལས་དོན་ཚགས་ཚུད་ཡོང་
བ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འཁྲུག་མི་ཐེབས་རྒྱུ།
ལྷག་པར་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་མཚན་དམད་ཞུ་མཁན་ལ་
ང་ཚོས་ཚམས་འཚོམ་དང་འཛེམས་ཟོན་མེད་
པའི་ཐོག་ནས་གདོང་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་
ཞུས་པ་བཞིན་གནང་དགོས་ཀྱི་རེད། དེ་འདྲ་
མིན་ན་ཚིགས་འདི་མཛེས་རྒྱན་ཙམ་ཆགས་
རྒྱུ་མ་གཏོགས་དོན་དངོས་ཐོག་ཕན་ཐོགས་
མེད་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་རེད། སྤྱི་ཚོགས་ནང་
སྐད་ཆ་མང་པོ་ཡོང་བཞིན་ཡོད། དེང་སྐབས་
སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་
ནའང་འདྲ། སྐད་ཆ་མང་པོ་དེ་འདྲ་ཡོང་གཞི་
གཅིག་ནི་ང་རང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་རང་གིས་
བཟོ་ཡི་ཡོད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ཐུགས་གནང་
གནང་རོགས། གང་ལྟར་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་
འདི་གོ་བརྡ་འཕྲོད་ཐུབ་མཁན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་
ཤིག་ཆགས་དགོས་ཀྱི་འདུག སྤྱི་ནོར་
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གིས་དབུ་མའི་ལམ་ལ་ཕེབས་དགོས་པའི་རྒྱུ་
མཚན་སྐོར་ལན་མང་བཀའ་སློབ་ཕེབས་གྲུབ་
ཡོད། དེའི་ནང་ནས་ཡོངས་གྲགས་ཤེས་པ་
དེ་ཨི་ཊ་ལི་དང་ལ་དྭགས། ས་ལུ་ག་ར། སུད་
སི་བཅས་ལ་སྩལ་བ་དེ་དག་རེད། ཡོངས་
གྲགས་མ་ཡིན་པ་དཔེར་ན་ཨོ་སི་ཊོ་ལི་ཡའི་
མང་ཚོགས་ལའང་བཀའ་སློབ་སྩལ་ཡོད།
སྐབས་དེར་ང་རང་བཅར་རྒྱུ་བྱུང་། དེར་བརྟེན་
༸གོང་ས་མཆོག་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་ཚད་

སྐབས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་སྐོར་འབྲེལ་
བརྗོད་ཡང་ཡང་མ་མཛད་ཐབས་མེད་ཆགས་
པ་འདི་ང་རང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བཟོས་པ་
ཞིག་ཡིན། ངས་རྒྱུ་དུ་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་
སྤྱི་ཚོགས་དང་གནས་སྟངས་གཞན་དང་མི་འདྲ་
བ་ཞིག་འོག་གནས་ཡོད་པ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། རང་

བཙན་ཡོད་མཁན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་གཅིག་ཡིན་
ནའང་སོ་སོའི་ཆབ་སྲིད་གནས་སྟངས་འདི་ལ་དོ་
སྣང་ཧ་ཅང་གནང་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོ་ལུང་པ་
མེད་མཁན་དང། འཐབ་རྩོད་བྱེད་བཞིན་པའི་མི་
རིགས་ཤིག་ཡིན་སྟབས་དེ་བས་ཆབ་སྲིད་ཐོག་
དོ་སྣང་མང་བ་གནང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་།
དོ་སྣང་མ་གནང་བས་རྐྱེན་གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་
དཀྲོག་གཏམ་ཆགས་རྒྱུའི་གནས་སྟངས་ཤིག་
ཡོང་བཞིན་ཡོད། ཁ་གཅིག་གིས་ཤེས་བཞིན་
དུ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གླེང་སློང་བཟོ་བཞིན་ཡོད། དེ་
ཚོའི་ཐོག་དོ་སྣང་གནང་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་
ཡིན།
གཉིས་ནས་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་འདས་
པའི་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་གི་རིང་གཡས་སྐྱོར་གཡོན་
སྐྱོར་མཛད་ནས་ང་ཚོ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནའང་ཚོགས་ཁང་ནང་ཚོགས་
ནས་སྐད་ཆ་ཤོད་སའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་དང།
བོད་པའི་ཆོས་དང་སྐད་ཡིག རིག་གཞུང་གི་
བསྟི་གནས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བཙན་
བྱོལ་ནང་བཙུགས་ཐུབ་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཡར་
རྒྱས་གོང་འཕེལ་ཐུབ་རྒྱུ་དེ་དག་ཚང་མ་༸གོང་
ས་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་ཉག་གཅིག་ལ་རྟེན་ནས་
བྱུང་བ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་ང་ཚོ་གཞན་ཞིག་
གིས་འཇོན་ནས་བྱུང་བ་རེད་བསམ་པ་ཡིན་ན་
འཁྲུལ་སྣང་ནང་ལྷག་གི་མེད་འགྲོ་བསམ་པའི་
སེམས་ཚོར་གཅིག་རྒྱུན་ལྡན་ཡོང་གི་ཡོད་ལ་
དེ་འདྲ་ཤོད་མཁན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་བརྟེན་ད་
རེས་འདིར་ཞུ་འདོད་བྱུང་། དེར་བརྟེན་འདས་
པའི་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་གི་རིང་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྐུ་ངལ་
འཛེམས་མེད་ཐོག་ཡར་རུབ་རུབ་ཙོག་ཙོག་
བཟོས་གནང་མཛད་བཞག་པ་འདི་ང་ཚོས་
གཏོར་ཤིག་གཏོང་འགོ་བརྩམ་པ་ཡིན་ན་ལོ་
རྒྱུས་ཐོག་བོད་མིར་གྱོང་གུན་འདི་ལས་ལྷག་པ་
རག་རྒྱུ་མེད་པ་མ་ཟད། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ང་ཚོར་
ནག་ཉེས་ཤིག་ཕོག་རྒྱུ་རེད། ཕྱོགས་མཚུངས་
ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་དམ་ཉམས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་
ཤིག་ཆགས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སེམས་ཚོར་ཆེན་
པོ་ཞིག་ཡོང་བཞིན་འདུག བླ་མ་དང་སློབ་
མའི་དབར་དམ་ཚིགས་ཉམས་པ་ཡིན་ནའང་
འདྲ། དམ་ཚིགས་ཉམས་པ་དེ་འདྲ་མི་ཡོང་ཆེད་

སོ་སོ་རང་ཉིད་མི་རེ་ངོ་རེས་བསམ་བློ་ཇི་འདྲ་
ཞིག་འཁྱེར་དགོས་པ་དང་། འགན་ཇི་འདྲ་ཞིག་
འཁྱེར་དགོས་པའི་ཐོག་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས།
ང་ཚོ་དབུ་ལ་བཞུགས་མཁན་ཚོས་མང་གཙོའི་
ཀ་བ་གསུམ་གྱི་མཛད་གཙོ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ས་
གནས་ལས་བྱེད་ཚོ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གཞུང་
འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཡིན་
ནའང་འདྲ། ལྷག་པར་དེང་སྐབས་
བརྒྱུད་ལམ་མང་དག་གཅིག་ཡོད།
བརྒྱུད་ལམ་དེ་ཚོའི་ནང་ཡིན་
ནའང་ཆོས་ཀྱིས་བོད་དེ་བསྐྱལ་
བ་རེད། ཟེར་རྒྱུ་དང་ནང་ཆོས་
ཀྱིས་རྩ་དོན་ལ་གནོད་པ་རེད་ཟེར་
བའི་བསམ་བློ་དེ་དག་གིས་ཆོས་
ལ་ཟུར་ཟ་དང་བཀུར་འདེམས་བྱ་
རྒྱུའི་རིགས་དེ་དག་རྩ་བའི་ཆ་ནས་
སྨྲ་བརྗོད་ཀྱི་རང་དབང་ཡོད། འོན་
ཀྱང་ཚད་བཟུང་ནས་བསམ་བློ་ཇི་
ལྟར་གཏོང་དགོས་པ་དེར་བསམ་བློ་ཞིག་གཏོང་
དགོས། རང་དབང་ཡིན་ཞེས་གང་བྱུང་བཤད་
སྡད་པ་ཡིན་ན། ཁ་གཏད་དེ་ཕར་ཕྱོགས་སུ་
བཞག་ནས་ནང་ཁུལ་དུ་རྩོད་གླེང་བྱེད་དགོས་
པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་རྒྱུ་རེད། ཁ་སེང་
ཚོགས་གཙོས་ཞུ་རྒྱུ་བྱུང་། ང་ཚོས་ཁ་གཏད་
ལ་གདོང་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་དེ་ཉུང་བ་དང་
ནང་ཁུལ་དུ་གདོང་ལེན་དང་གཙང་མ་བཟོ་རྒྱུའི་
གནས་སྟངས་མང་བ་ཆགས་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོའི་
སྤྱི་ཚོགས་འདི་ཧ་ཅང་ཐབས་སྐྱོ་བོ་ཞིག་ཆགས་
རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། ང་ཚོ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་
བལྟས་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྐུ་འཚོ་བཞུགས་
སྐབས་སྐུ་དབང་རྩིས་སྤྲོད་མཛད་རྒྱུ་དང་ཡང་
ན་བར་སྐལ་སྲིད་གཞུང་འཛིན་རྒྱུའི་གནས་
སྟངས་སོགས་བྱུང་མྱོང་མེད། སྤྱི་ནོར་༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་
པོ་མཆོག་ཁོང་གིས་སྐུ་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་
སུའང་ཆབ་སྲིད་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་སྐུ་དབང་
ཡོངས་རྫོགས་རྩིས་སྤྲོད་མཛད་པ་དེ་ལོ་རྒྱུས་
ཐོག་ཏུ་ཐོག་མ་ཆགས་ཡོད། འདིར་དགོས་
པ་རྒྱུ་མཚན་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་བསམ་
དྲན་བཞིན་ཡོད། ངས་དུས་རྒྱུན་སྤྱི་ཚོགས་
ནང་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ད་ལྟའི་སྲིད་སྐྱོང་
དང་སྐབས་དེར་བཀའ་བློན་ཁྲི་པར་འདེམས་
འཐོན་བྱུང་བ་ཁོང་དམ་བཅའ་མ་ཕུལ་བའི་གོང་
ང་གཉིས་ཝ་ཤིང་ཊོན་ཌི་སི་ལ་ཨ་རིའི་གྲོས་
ཚོགས་འོག་མའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཇོན་
བྷེ་ནར་མཆོག་དང་ཚོགས་གཙོ་ཟུར་པ་ནན་སི་
པི་ལོ་སི་མཆོག དེ་བཞིན་ཚོགས་ཆུང་གལ་
ཆེན་པོ་ལྔའི་ཚོགས་གཙོ་དང་༸གོང་ས་མཆོག་
ལྷན་འཛོམས་སྐབས། སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་དང་
ང་གཉིས་ཀྱི་ལག་པ་འཇུ་གནང་མཛད་དེ་ཕས་
བུ་སྐྱོང་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར་མཛད་ཡོད། དེ་འདྲ་
ཞིག་མེད་ན་ད་སྐབས་ང་ཚོའི་གནས་སྟངས་འདི་
ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་རེད། གང་འདྲ་ཞིག་
ཆགས་སྲིད་ཀྱི་རེད། དེའི་ཐོག་བསམ་བློ་གཏོང་
དགོས། ཚོགས་གཙོས་དེང་སྐབས་ཕར་ཚུར་
འགྲོ་སྐབས་སུའང་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ངས་ཚོགས་
གཙོའི་མིང་གཅིག་འཁྱེར་བ་རེད་མ་གཏོགས་ང་
གང་ཟག་ཕལ་པ་གང་ཡང་མི་ཤེས་མཁན་ཞིག་

དང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་མི་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡིན།
སོ་སོས་སོ་སོར་ཆེན་པོ་མཐོང་མཁན་ཞིག་
དང་ཆེན་པོའི་བྱེད་སྟངས་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད།
ཚོགས་གཙོའི་མིང་འཁྱེར་ནས་གཡས་ཡོན་
དུ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་བྱས་ནས་
བོད་དོན་ཐོག་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་
བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཕྲན་བུ་ཞིག་
ཐོན་ནའང་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་ཉག་གཅིག་ཡིན་
བསམ་པ་ལས་སོ་སོས་འཇོན་བཞག་པ་ཞིག་
ཡིན་བསམ་པ་དྲན་གྱི་མེད། སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་
ཡིན་ནའང་ང་གཉིས་དེའི་སྐོར་གོ་བསྡུར་བྱུང།
ཁོང་ནས་ཀྱང་དགོངས་ཚུལ་དེ་རང་ཡིན་པ་
གསུངས་བྱུང་། འདི་འདྲ་ཞིག་གསོ་སྐྱོང་མཛད་
མཁན་དང་སྐུ་ངལ་སྐྱོན་གནང་མཛད་མཁན་
ཞིག་ལ་མཚན་དམད་དང་བཀུར་འདེབས་ཞུ་
རྒྱུ། ཆབ་སྲིད་མཁྱེན་གྱི་མི་འདུག་མདོག་མདོགསོ་སོ་རང་ཉིད་ལ་འཇོན་ཐང་ཡོད་མདོག་གི་
འཁྲུལ་སྣང་ནང་ལུས་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོའི་ལོ་
རྒྱུས་ཐོག་ནོར་འཁྲུལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཆགས་རྒྱུ་
རེད། ད་ལྟ་༸རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སྐུ་འཚོ་
བཞུགས་སྐབས་འཛིན་སྐྱོང་དང་གྲོས་ཚོགས།
མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་བཅས་ལ་དོ་ཕོག་ཕྱིན་
ནའང་དཀའ་ངལ་ཕལ་ཆེར་འཕྲད་རྒྱུ་མ་རེད།
༸གོང་ས་མཆོག་གིས་གྲ་སྒྲིག་གང་གི་ཆེད་དུ་
མཛད་བཞིན་ཡོད། སྐུ་འཚོ་བཞུགས་མིན་པའི་
སྐབས་སྤྱི་ཚོགས་འདི་སྲ་བརྟན་ཡོང་བ་ཞིག་
དང་འགྲོ་ལུགས་འགྲོ་སྟངས་ཚད་དང་ལྡན་པ་
ཞིག་ཐོག་འགྲོ་ཐུབ་ན་དགོངས་ཏེ་ཐུགས་རེ་
མཛད་ནས་སྐུ་ལས་སྐྱོན་བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན།
ད་ལྟའི་གོ་སྐབས་འདི་དག་བེད་སྤྱོད་ལོག་པར་
ཕྱིན་ནས་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནུས་པ། ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་
ནུས་པ་སོགས་གང་སྤྱིའི་ཐོག་སྐྱོན་ཞིག་ཆགས་
པ་ཡིན་ན། ང་ཚོ་ནང་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
ལས་འབྲས་རྙོག་པ་གསལ་པོ་ཆགས་རྒྱུ་ཡིན་
པ་མ་ཟད། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནག་ཐིག་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཏུ་གྱུར་མི་སྲིད་པ་མིན་པ་སོང་བར་བརྟེན། སྐད་
ཆ་འདི་ཤོད་འདོད་བྱུང་། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་
ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་ཕྱོགས་ཐོག་བསམ་
བློ་ཡག་པོ་གཏོང་དགོས་འདུག་ཅེས་མཇུག་
བསྡོམས་གཏམ་བཤད་ནང་ཞུ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་འདི་
ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་
ཡོད།།